

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Tdo/93/2016
Identifikačné číslo spisu:	4113010232
Dátum vydania rozhodnutia:	05.01.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Juraj Kliment
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:4113010232.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci obvinenej Ing. I. P. pre prečin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 5. januára 2017 v Bratislave dovolanie obvinenej Ing. I. P. podané prostredníctvom obhajkyne JUDr. Jitky Hasíkovej proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 29. mája 2014, sp. zn. 1To/49/2014, a rozhodol

rozhodol:

Podľa § 382 písm. d/ Tr. por. dovolanie obvinenej Ing. I. P. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Okresný súd Nitra rozsudkom z 5. decembra 2013, sp. zn. 1T/17/2013, uznal obvinenú Ing. I. P. za vinnú z prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. na skutkovom základe, že

v polovici mesiaca január 2010 v F., na J. ulici číslo XX, vylákala od poškodeného S. U. pôžičku vo výške 21 000,- Eur, pričom sumu 10 500,- Eur prevzala v mesiaci január 2010 a druhú časť pôžičky sumu 10 500,- Eur prevzala v priebehu mesiaca marec 2010, za účelom splatenia provízie jej externým zamestnancom, čo sa nezakladalo na pravde, peňažné prostriedky poškodenému doposiaľ nevrátila a tak svojím konaním spôsobila poškodenému S. U. škodu vo výške 21 000,- Eur.

Okresný súd obvinenej Ing. I. P. za to uložil podľa § 221 ods. 2 Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 2 (dvoch) rokov. Podľa § 49 ods. 1 písm. a/, § 50 ods. 1 Tr. zák. súd obvinenej podmienčne odložil výkon trestu odňatia slobody na skúšobnú dobu v trvaní 30 (tridsať) mesiacov. Podľa § 50 ods. 2, § 51 ods. 4 písm. c/ Tr. zák. obvinenej uložil povinnosť spočívajúcu v príkaze nahradiť v skúšobnej dobe spôsobenú škodu. Súčasne podľa § 287 ods. 1 Tr. por. súd obvinenú zaviazal nahradiť poškodenému S. U. škodu vo výške 21 000,- Eur.

Proti rozsudku podala obvinená odvolanie, ktoré Krajský súd v Nitre uznesením z 29. mája 2014, sp. zn. 1To/49/2014, zamietol podľa § 316 ods. 1 Tr. por. ako oneskorene podané.

Proti uzneseniu krajského súdu podala obvinená Ing. I. P., prostredníctvom zvolenej obhajkyne JUDr.

Jitky Hasíkovej, dovolanie, ktoré oprela o dovolacie dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. c/, písm. i/ Tr. por., teda s odôvodnením, že zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu a rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Obvinená Ing. I. P. argumentovala tým, že si poučenie o práve podať odvolanie vysvetlila tak, že lehota začína plynúť od doručenia písomne vyhotoveného rozsudku. Napadnutý rozsudok jej bol doručený 29. apríla 2014, hoci bol vyhlásený 5. decembra 2013, čím došlo k porušeniu ustanovenia § 172 ods. 3 Tr. por. Nebola pritom vyznamenaná o predĺžení lehoty na vyhotovenie rozsudku.

Obvinená ďalej namietla porušenie práva na obhajobu, keďže opätovné uznesenie o vznesení obvinenia jej bolo doručené až pri výsluchu konanom 22. novembra 2012 napriek tomu, že už v uznesení o začatí trestného stíhania z 1. októbra 2011 bola špecifikovaná osoba, ktorá sa mala skutku dopustiť. Obvinená teda získala procesné postavenie spojené s uplatňovaním svojich práv až rok po začatí trestného stíhania vo veci. Súčasne poukázala na skutočnosť, že jej bolo oznámené vznesenie obvinenia pre trestný čin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., hoci sa konalo o trestnom čine podvodu podľa § 221 Tr. zák. Výsluch obvinenej z 3. februára 2012 sa podľa zápisnice uskutočnil na podklade uznesenia o vznesení obvinenia z 20. januára 2012, ktoré však bolo zrušené. Ku skutku uvedenému v uznesení o vznesení obvinenia z 27. júla 2012 v prípravnom konaní vypočutá nebola. Pochybenie orgánov činných v trestnom konaní nastalo i pri výsluchu poškodeného S. U., ktorý bol vypočutý ku konaniam vedeným pod odlišnými číslami ako je trestná vec obvinenej Ing. I. P. V jej trestnej veci bol poškodený vypočutý až 7. decembra 2012, o čom obvinená nebola vyznamenaná a úkonu sa preto nemohla zúčastniť. Porušenie svojich práv taktiež videla v nemožnosti posúdenia zákonnosti získania listinných dôkazov založených v spise na č. l. 29 až 37, nakoľko zo spisu nevyplýva spôsob, akým boli zaobstarané.

Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. obvinená namietla absenciu objektívnej stránky trestného činu podvodu a nesprávne právne závery okresného súdu spočívajúce v posúdení otázky omylu, dodržania obvyklej miery opatrnosti zo strany poškodeného a vzniku záväzkového vzťahu medzi poškodeným a obvinenou.

Dovolaciemu súd preto navrhla, aby podľa § 386 ods. 1, ods. 2 Tr. por. rozsudkom vyslovil porušenie zákona v neprospech obvinenej, zrušil rozsudky súdov nižšieho stupňa vo výroku o vine, treste a náhrade škody, ako aj chybné konanie, ktoré napadnutým rozhodnutiam predchádzalo a podľa § 388 ods. 1 Tr. por. Okresnému súdu Nitra prikázal, aby vec v primeranom rozsahu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu sa vyjadril prokurátor, ktorý poukázal na zamietnutie odvolania obvinenej ako oneskorene podaného a s tým súvisiaci judikát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 24/2011. Dovolaciemu súdu navrhol dovolanie obvinenej podľa § 382 písm. d/ Tr. por. odmietnuť.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) predovšetkým skúmal, či má podané dovolanie všetky obsahové a formálne náležitosti, či je prípustné a či bolo podané oprávnenou osobou a pritom dospel k nasledujúcim záverom:

Podľa § 368 ods. 1 Tr. por. dovolanie možno podať proti právoplatnému rozhodnutiu súdu, ktorým bol porušený zákon alebo ak boli porušené ustanovenia o konaní, ktoré mu predchádzalo, ak je toto porušenie dôvodom dovolania podľa § 371.

V zmysle § 368 ods. 2 Tr. por. ak tento zákon neustanovuje inak, rozhodnutím podľa odseku 1 sa rozumie

- a/ rozsudok a trestný rozkaz,
- b/ uznesenie o postúpení veci okrem uznesenia o postúpení veci inému súdu,
- c/ uznesenie o zastavení trestného stíhania,
- d/ uznesenie o podmienenečnom zastavení trestného stíhania,

e/ uznesenie o podmiennečnom zastavení trestného stíhania spolupracujúceho obvineného,
f/ uznesenie o schválení zmiernu a zastavení trestného stíhania,
g/ rozhodnutie o uložení ochranného opatrenia,
h/ rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý riadny opravný prostriedok podaný proti rozhodnutiu podľa písmen a/ až g/, alebo rozhodnutie, ktorým odvolací súd na základe riadneho opravného prostriedku vo veci sám rozhodol.

Podľa § 372 ods. 1 Tr. por. oprávnené osoby okrem ministra spravodlivosti môžu podať dovolanie len vtedy, ak využili svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok a o ňom bolo rozhodnuté. Obvinený a osoby uvedené v § 369 ods. 5 môžu podať dovolanie aj vtedy, ak riadny opravný prostriedok podal prokurátor alebo poškodený a odvolací súd rozhodol v neprospech obvineného. Generálny prokurátor môže podať dovolanie aj vtedy, ak riadny opravný prostriedok podal obvinený a odvolací súd rozhodol v jeho prospech.

V posudzovanom prípade je napadnutým rozhodnutím uznesenie Krajského súdu v Nitre z 29. mája 2014, sp. zn. 1To/49/2014, ktorým bolo podľa § 316 ods. 1 Tr. por. zamietnuté odvolanie obvinenej ako oneskorene podané. Ide teda o rozhodnutie napadnuteľné dovolaním, avšak Trestný poriadok v ustanovení § 372 ods. 1 podmienil možnosť podať dovolanie využitím riadneho opravného prostriedku.

Za využitie práva podať odvolanie proti rozsudku treba považovať iba situáciu, keď odvolací súd môže v dôsledku tohto riadneho opravného prostriedku uplatniť svoje oprávnenie podľa § 319 Tr. por. alebo podľa § 316 ods. 3 Tr. por. alebo rovnaké oprávnenie podľa § 321 Tr. por. s následným postupom podľa § 322 ods. 1 Tr. por. alebo podľa odseku 3 tohto ustanovenia po uplatnení prieskumnej povinnosti podľa § 317 Tr. por. Sem však nepatria prípady zamietnutia odvolania z formálnych dôvodov podľa § 316 ods. 1 Tr. por., kedy odvolací súd nemôže preskúmať napadnuté rozhodnutie, ani konanie, ktoré mu predchádzalo a jeho prieskumná povinnosť môže byť zameraná výlučne len na to, či existuje niektorý z dôvodov uvedených v tomto ustanovení, ktorý bez ďalšieho znamená zamietnutie odvolania (Zbierka stanovísk NS a súdov SR 3/2014, č. 48).

Absencia rozhodnutia odvolacieho súdu v merite veci má teda za následok nemožnosť podania dovolania. Obvinená podaním odvolania po zákonom stanovenej lehote vylúčila vecný prieskum veci na odvolacom súde.

Vzhľadom na uvedené najvyšší súd dovolanie obvinenej Ing. I. P. na neverejnom zasadnutí, bez preskúmania veci, odmietol.

Nad rámec dovolací súd poznamenáva, že mylná interpretácia poučenia o lehote na podanie odvolania zo strany obvinenej nemala vplyv na správnosť uznesenia odvolacieho súdu. Neznalosť zákona nie je dôvod spôsobilý na odpustenie zmeškania lehoty a z toho vyplývajúce odlišné rozhodnutie vo veci.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.